

## 26 Σεπτεμβρίου, μνήμη και του Οσίου Ιωάννου του Σπηλεώτου, του ποταμίτου, του εν τη κόμη της Σιάς ασκήσαντος: Βίος

Τη ΚΣΤ του αυτού Μηνός (Σεπτεμβρίου), Μνήμη του Οσίου Ιωάννου του σπηλαιώτου και Ποταμίτου, του παρά τον χείμαρρον Μερσίνη της Κύπρου και πλησίον της κόμης της Σιάς ασκήσαντος.

Χαρίτων επλήσθης πολλών Ιωάννη,  
ως υπέρ την φύσιν ασκήσας εν άντρω.

Περί τα τρία χιλιόμετρα βορειοανατολικά του χωριού Σιάς, της επαρχίας Λευκωσίας, προς το χωριό Αλάμπρα, ευρίσκεται μια ερειπωμένη εκκλησία δίπλα σε ένα χείμαρο, η οποία λέγεται «Άης Γιάννης» (Άγιος Ιωάννης). Βορειότερα αυτής της ερειπωμένης εκκλησίας έχει κτιστεί τελευταίως καινούργια εκκλησία πάλι του Αγίου Ιωάννου. Οι κάτοικοι την αφιέρωσαν στον Άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο.

Η αρχική όμως εκκλησία που κτίστηκε κάποτε στον τόπο της ερειπωμένης εκκλησίας, κτίστηκε στο όνομα τοπικού αγίου, του Οσίου Ιωάννη Σπηλεώτη (γνωστού και ως Ποταμίτη). Με την πάροδο του χρόνου αυτή η εκκλησία γκρεμίστηκε και οι κάτοικοι των γύρω χωριών ξανάκτισαν αυτή που σώζεται ερειπωμένη μέχρι σήμερα. Η εκκλησία κτίστηκε το 1870 μ.Χ. με απλό πετρόκτιστο κτίσμα, τετράγωνης κατασκευής, κι ήταν κεραμιδοσκεπάστη. Εσωτερικά στο κέντρο του ναού, υπάρχει χαρακτηριστικά μια καμάρα, που πιθανόν να υπήρχαν κάποτε τα λείψανα του τοπικού αυτού οσίου τα οποία φυλάσσονταν εκεί και τα προσκυνούσαν οι πιστοί. Σήμερα αυτή η εκκλησία έχει εγκαταλειφθεί και δεν λειτουργείται.

Επ' ονόματι λοιπόν του τοπικού Οσίου Ιωάννου του Σπηλεώτου είχε κτιστεί η πρώτη εκκλησία και όχι του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου. Στα ανατολικά της εκκλησίας, γύρω στα δέκα μέτρα, υπάρχει λαξευτή σπηλιά μέσα σε βράχο, κοντά στον μικρό χείμαρο. Μέσα στην μικρή αυτή σπηλιά που είναι σαν καταφύγιο, στα αριστερά της, υπάρχει πεζούλα η οποία ερησιμοποιείται από τον οικητορά της ασκητή σαν κρεβάτι, λαξευμένο στη πέτρα. Στα δεξιά της σπηλιάς υπάρχει στενόμακρο μικρό κάθισμα. Την σπηλιά αυτή, την χρησιμοποιούσε ο Ασκητής Ιωάννης Σπηλεώτης σαν καταφύγιο και προστασία από τις βροχές και κυρίως εκεί κατέφευγε τον καιρό του χειμώνα. Μέχρι και σήμερα σαν επισκεφθείτε την σπηλιά, θα δείτε να διατηρούνται το πέτρινο κρεβάτι του αγίου, ακόμη και το μαχαιράκι με το οποίο έσκαψε την σπηλιά.

Στην περιοχή τότε μόνασαν πέντε όσιοι. Οι τρεις αποκαλύφθηκαν. Ο Θεράπων, ο Ευτύχιος, και ο Ιωάννης ο Σπηλεώτης. Το 700 μ.χ. στην περιοχή υπήρχε ένας Ρωμαϊκός συνοικισμός, η λεγόμενη Παμπουλιά. Εκεί έφθασαν αλαμάνοι άγιοι από την Παλαιστίνη, μεταξύ των οποίων και οι πέντε προαναφερθέντες όσιοι. Ο Ιωάννης Σπηλεώτης πέρασε από το χωριό Σια, έσκαψε την σπηλιά του, στην οποία έζησε και πήρε το όνομα Άγιος Ιωάννης Σπηλεώτης.

Το 2002 μ.Χ., μετά από πυρκαγιά που προκλήθηκε στη περιοχή, τρεις ιερείς έτρεξαν να κοιτάξουν κατά πόσο επηρεάστηκαν τα εκκλησάκια από την πυρκαγιά. Επισκεπτόμενοι τον

χώρο και ιδιαίτερα το σπήλαιο, κάπου εκεί μέσα σε μια γωνιά, βρήκαν μια σανίδα όχι πεταμένη αλλά ξεχασμένη. Την μάζεψαν και την πήγαν σε συντηρητή αγιογράφο. Όταν την καθάρισαν αρκετά καλά έμειναν έκπληκτοι από το εικόνισμα που αντίκρισαν. Η σανίδα αυτή ήταν παλιά εικόνα μεγάλης αξίας του Αγίου Ιωάννου του Σπηλεώτου. Θεωρείται δεσπόζουσας σημασίας η εικόνα αυτή, γι' αυτό και την έχουν φυλαγμένη. Μόνον την μέρα της γιορτής του Αγίου, εκτίθεται σε προσκύνημα. Στο ειλιτάριο που κρατεί ο Όσιος αναγράφεται: «Η ελπίς μου ο Πατήρ, καταφυγή μου ο Υιός, σκέπη μου το Πνεύμα το Άγιον».

Τα τελευταία χρόνια ο Άγιος Ιωάννης Σπηλεώτης έχει κάνει διάφορα θαύματα, μερικά από τα οποία παραθέτονται πιο κάτω:

α) Ο Άγιος Ιωάννης ο Σπηλεώτης θεράπευσε δεκαπεντάχρονο παιδί από το χωριό Κόρνος το οποίο έπασχε από λευχαιμία, όταν προσέτρεξαν οι γονείς του στον Άγιο και ζήτησαν τη βοήθεια του.

β) Νέος από τα Κοκκινοχώρια, ο οποίος έπεσε από σκαλωσιά έμεινε παράλυτος εξ αιτίας βλάβης της σπονδυλικής του στήλης. Ακολούθως είδε τον Άγιο Ιωάννη Σπηλεώτη στον ύπνο του και του είπε: «Έλα στο σπήλαιό μου και ξάπλωσε στο κρεβάτι μου και θα γιατρευτείς». και έτσι πήγε στην Σιά και αφού προσκύνησε στην ερειπωμένη εκκλησία του Αγίου, ακολούθως πήγε στο σπήλαιο και όταν ξάπλωσε στο πέτρινο κρεβάτι του Οσίου και επικαλέστηκε την βοήθεια του, σηκώθηκε υγιής, δοξάζοντας τον Θεό και ευχαριστώντας τον Άγιο.

γ) Κάποιος χριστιανός από το χωριό Λύμπια, έπαθε δυστύχημα στον παλαιό δρόμο Μοσφιλωτής – Αλάμπρας κοντά στο γεφύρι που οδηγεί ο δρόμος στην εκκλησία του Αγίου Ιωάννη Σπηλεώτη. Είχε μαζί του και τα δύο του παιδιά που ήταν ακόμη βρέφη και τα οποία έπαθαν κατάγματα και ευρίσκονταν σε άσχημη κατάσταση. Την ώρα του δυστυχήματος ο άνθρωπος αυτός είδε ένα λαμπερό γέροντα με λευκή στολή που άρπαξε τα δυο του παιδιά και τα σήκωσε πάνω και έτσι δεν έπαθαν περισσότερη βλάβη. Μετά έμαθε ότι εκεί κοντά ευρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη Σπηλεώτη, όπου πήγε και προσκύνησε και ακολούθως πήγε και είδε και το σπήλαιο του.

Επίσης στην Μονή Κύκκου ανακαλύφθηκε η Κάρα του Αγίου Ιωάννη Σπηλεώτη. Ο επίσκοπος της Μονής Κύκκου Νικηφόρος, παραχώρησε τεμάχιο λειψάνων του Αγίου στην κοινότητα της Σιάς. Το τεμάχιο αυτό φυλάγεται σε ειδική λειψανοθήκη στην Κεντρική εκκλησία του Χωριού της Παναγίας Χρυσελεύσας, και μεταφέρεται μόνο κατά τον συνεορτασμό των Αγίων Ιωάννη Θεολόγου και Σπηλεώτη στις 26 Σεπτεμβρίου.